

Ni av ti nazibarn ble mobbeofre

Da freden kom, fikk krigstapernes barn smake seierherrenes hevngjerrige medisin. Ni av ti unger ble utsatt for utstrakt mobbing, viser en ny hovedfagsoppgave.

Av GUNNAR RINGHEIM

Oppgaven er utarbeidet av Jarl Eik, som selv måtte unngjelde fordi faren hans var norsk SS-offiser.

I undersøkelsen forteller barn av norske frontsoldater og NS-medlemmer om vedvarende trakassering, om gjentatte skolebytter for å slippe unna plageånder blant lærere, naboer og medelever.

- Mange sliter med ettervirkninger den dag i dag. De jeg har intervjuet etterlyser en offentlig beklagelse av statsministeren eller kongen fordi staten bidro til å stemple dem som mindre begavet. Få er opptatt av økonomisk erstatning, opplyser Jarl Eik.

Spesialscole

Han har jobbet i flere år med å finne ut hva som skjedde med krigstapernes barn. En virkelighet han kjenner bedre enn noen.

- Jeg ble plaget fra første skoledag, og havnet på spesialscole som 11-åring. Der fikk vi nesten ingen skolegang, men måtte jobbe som gardsarbeidere. De ansatte lot aggresjonen gå ut over oss krigsbarna, forteller Eik.

Han trådte inn i voksenverdenen på begynnelsen av 60-tallet uten å kunne lese og skrive. Nå har han trosset sine lese- og skrivevansker og levert en imponerende hovedfagsoppgave om sine skjebnefeller.

Sannheten

Eik har møtt femtiåringer som har levd et voksenliv med skamfølelse i selvpålagt taushet:

- De opplever seg som skyldige, selv om de innerst inne vet at de ikke har noe ansvar for hva foreldrene har gjort. Jeg har gått gjennom arkivene i private og offentlige bibliotek og funnet mye stoff om krigstaperne. Foreldrene forteller mye om seg selv, men påfallende lite om situasjo-

PÅ TROSS: Krigsbarnet Jarl Eik trosset sine lese- og skrivevansker, og har levert ei omfattende hovedfagsoppgave om hva som skjedde med krigstapernes barn. Arkivfoto: ROBERT S. EIK

nen til sine egne barn. Derfor er det på tide at etterkommerne får komme til orde, slik at sannheten kommer fram.

Statlig tilbud

Mobbingen av krigsbarna resulterte ofte i avbrutt skolegang, særlig for dem som ikke hadde voksne personer de kunne stole på, forklarer Jarl Eik. Hans hovedfagsoppgave er mottatt med spenning i

voksenopplæringsavdelingen i Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet, som også har støttet prosjektet økonomisk.

- Jeg foreslår at det opprettes et statlig tilbud om voksenopplæring for krigsbarna. Der de som ønsker det kan få tilbud om undervisning på fritida, tilpasset den enkeltes arbeidssituasjon, sier Jarl Eik.

114919
DAGBLADET I MANDAG 20.4.1998 517

n
W. Han kjø-
tid.
rt.
nenn under
r overrepre-
et for noen
740 var en
IP-folkene i
en bil til 1,5
snakket i
han kjørte
trafikanter i

bil i Oppland
CHRISTIANSEN
CHRISTIANSEN